

Sygn. akt VII U 332/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: Karol Szwej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 marca 2018 r. w Warszawie

sprawy A. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

o rentę socjalną i odszkodowanie

na skutek odwołania A. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 16 stycznia 2017 r. znak: (...)

1. uznaje się niewłaściwym w zakresie roszczenia o zasądzenie odszkodowania i w tej części przekazuje sprawę do rozpoznania I Wydziałowi Cywilnemu tutejszego Sądu,
2. oddala odwołanie,
3. przyznaje radcy prawnemu E. R. wynagrodzenie w kwocie 90- (dziewięćdziesiąt) złotych za udzielenie ubezpieczonemu A. F. pomocy prawnej z urzędu,
4. nakazuje kasie Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie wypłacenie wynagrodzenia, o jakim mowa w pkt 3, z rachunku Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 8 marca 2018 r. (data prezentaty w ZUS) **A. F.** złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 16 stycznia 2017 r. znak: (...) w przedmiocie przyznania renty socjalnej. Odwołujący wniósł o:

1. stwierdzenie nabycia uprawnień do renty socjalnej od dnia urodzin, tj. od 17 sierpnia 1970 r.,
2. w przypadku odrzucenia pkt 1 – zasądzenie wypłaty renty socjalnej wraz z odsetkami od 8 stycznia 1992 r., tj. od ustalenia na stałe II Grupy (...),
3. zasądzenie wypłaty renty socjalnej za okres 23 czerwca 2014 r. do 31 października 2016 r. i dalej oraz odszkodowanie za ten okres, nie mniej niż 30.000 zł brutto.

W uzasadnieniu odwołania A. F. wyjaśnił, że jest osobą niepełnosprawną od urodzenia i cierpi na mózgowo-porażenie dziecięce oraz niedowład kończyn dolnych. Odwołujący wskazał, że do uszkodzeń doszło przy porodzie, gdzie zawinił

czynnik ludzki. W styczniu 1992 roku ZUS ustalił II Grupę (...) od dzieciństwa na stałe, lecz nie wypłacał mu żadnego świadczenia, zwłaszcza renty socjalnej z uwagi na stopień niepełnosprawności oraz pracę w warunkach specjalnych. W ocenie odwołującego skarżona decyzja ZUS nie uwzględnia nabycia wcześniejszego prawa do renty socjalnej i błędu pracowników ZUS o istotnym znaczeniu, polegającym na braku informacji o świadczeniu w okresie do 18 roku życia, jak też po tym okresie, w zwłaszcza w terminie 23 czerwca 2014 r. – 31 październik 2016 r., kiedy ZUS nie wypłacił żadnego świadczenia ani chorobowego, ani rehabilitacyjnego i pozostawił go bez pomocy i renty socjalnej. Zdaniem odwołującego renta socjalna wynosi 741,35 zł brutto, zaś zaległość za powyższy okres bez odsetek i odszkodowania wynosi 17.792,40 zł brutto. Dodatkowo odwołujący wskazał, że kwota 444.000,00 zł jest zasadna za okres od 17 sierpnia 1970 r. do 30 listopada 2016 r., liczona wraz z odsetkami i odszkodowaniem za ten okres. Ponadto odwołujący nadmienił, że dotychczasowe kontrole ZUS w zakresie zwolnień lekarskich potwierdzają ich zasadność. Zaniedbania po stronie pracowników ZUS przez brak pouczenia co do przysługujących mu praw skutkowały brakiem środków do życia i na rehabilitację, co skutkowało pogorszeniem stanu zdrowia, który wymaga indywidualnej rehabilitacji i opieki drugiej osoby (odwołanie k. 2-3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 23 marca 2017 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wskazał, że na podstawie skarżonej decyzji odwołującemu się przyznano rentę socjalną od dnia 1 grudnia 2016 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku. Organ rentowy powołał się na treść art. 11 ust. 1 i art. 15 ustawy o rencie socjalnej oraz art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wskazując, że samo spełnienie warunków wymaganych do nabycia świadczenia nie rodzi po stronie organu rentowego zobowiązania z tytułu powstałego świadczenia, gdyż zależy to od złożenia przez zainteresowanego stosownego wniosku. Ustawa emerytalna rozróżnia bowiem moment powstania prawa od momentu wypłaty świadczenia, które może nastąpić nie wcześniej niż od miesiąca zgłoszenia wniosku lub wydania decyzji z urzędu zgodnie z art. 129 ust. 1 tej ustawy (odpowiedź na odwołanie k. 18 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący A. F. urodził się w dniu (...) Od urodzenia cierpi na mózgowo porażenie dziecięce pod postacią obustronnego niedowładu spastycznego kończyn dolnych. W związku z tym schorzeniem Obwodowa Komisja Lekarska ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia uznała, że istnieje konieczność stałej pielęgnacji i opieki innej osoby nad odwołującym, w związku z czym ojcu odwołującego L. F. przysługiwało prawo do zasiłku rodzinnego w okresie od września 1974 r. do 30 listopada 1991 r. Ponadto na podstawie orzeczenie Komisji Lekarskiej ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia z 17 września 1986 r. odwołujący został zaliczony do 2 grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia (wnioski o wydanie zaświadczenia o stanie zdrowia k. 3-4 a.r., orzeczenia Komisji Lekarskiej k. 6, 7, 33, 36-37 a.r., zaświadczenie o wypłacie zasiłku rodzinnego k. 8 a.r., decyzja ZUS ws. renty rodzinnej k. 9, 20, 38, 44, 49 a.r. – tom I, orzeczenie nr 13 z 17.09.1986 r. k. 7 a.r. – tom II).

Orzeczeniem z dnia 29 sierpnia 1988 r. Obwodowa Komisja Lekarska ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia ponownie zaliczyła odwołującego do 2 grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia. Oprócz stwierdzonych wcześniej schorzeń u odwołującego rozpoznano uszkodzenie pourazowe zginaczy palców I i II dłoni prawej. W orzeczeniu wskazano, że inwalidztwo istnieje od dzieciństwa, a badany może wykonywać prace w warunkach specjalnych. Z kolei w orzeczeniu ww. Komisji z dnia 8 sierpnia 1992 r. wskazano, że inwalidztwo istnieje przed 16 rokiem życia i ma charakter trwały, zaś stan zdrowia czyni odwołującego nadal niezdolnym do pracy w warunkach normalnym i stanowi wskazanie do pracy w warunkach specjalnych. Powyższe orzeczenia były wydawane w związku z wnioskiem o skierowanie na Komisję ds. Inwalidztwa i zatrudnienia w celu ustalenia inwalidztwa dla celów nierentowych. We wniosku wskazano, że uzyskanie zaświadczenia o inwalidztwie miało służyć zatrudnieniu matki odwołującego chałupniczo ze względu na całodobową opiekę nad synem oraz w celu uzyskania pomocy z (...) oraz ewentualnie zmiany wskazań do zatrudnienia ze względu

na brak możliwości zatrudnienia przez Poradnię (...) przy ul. (...) (orzeczenia z 29.11.1988 r. k. 19 a.r. oraz z 08.01.1992 r. k. 24 a.r., wnioski k. 5 i 29 a.r. – tom II).

W zaświadczeniu z dnia 15 listopada 2010 r. wystawionym przez lekarza neurologa wskazano, że odwołujący jest osobą niepełnosprawną od urodzenia, cierpi na zachwiania równowagi, spastyczny niedowład kończyn dolnych i korzysta z pomocy osoby trzeciej

w poruszaniu się. Ponadto, ma uszkodzoną dłoń prawej ręki w zakresie zniesienia czucia

w dwóch palcach oraz przecięcie ścięgien u trzech palców. Lekarz neurolog stwierdził ponadto problemy z chwytaniem przedmiotów. Odwołujący posiada również orzeczenie

o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z symbolem przyczyny 10-N i 05-R, wystawione w dniu 22 czerwca 2016 r. W orzeczeniu wskazano, że niepełnosprawność istnieje od urodzenia, zaś w stopniu umiarkowanym od 22 czerwca 2015 r. na stałe, a ponadto wydano wskazania dotyczące odpowiedniego zatrudnienia tj. pracy na stanowisko przystosowanym do niepełnosprawności (zaświadczenie lekarza neurologa k. 7 a.s., orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 8-9 a.s.).

W dniu 28 października 2016 r. A. F. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego oraz renty z tytułu niezdolności do pracy. Organ rentowy wskazał, że na podstawie art. 8 i art. 18 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby nie dłużej niż 182 dni, natomiast świadczenie rehabilitacyjne przysługuje po wyczerpaniu prawa do zasiłku chorobowego, jeżeli ubezpieczony pozostaje nadal niezdolny o pracy, a dalsze leczenie rokuje odzyskaniem zdolności do pracy. Organ rentowy wskazał, że zasiłek chorobowy został przez ubezpieczonego wykorzystany w okresie od dnia 23 czerwca 2014r. do dnia 5 lutego 2015 r. z przerwami, natomiast lekarz orzecznik orzeczeniem z dnia 8 lipca 2015 r. uznał, że zachodzą w stosunku do ubezpieczonego okoliczności uzasadniające przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego, jak chociażby rokowania na poprawę z uwagi na trwałą niezdolność do pracy ubezpieczonego. Z uwagi na złożenie odwołania do sądu, ZUS odmówił dalszego rozpatrywania sprawy. Jednocześnie organ rentowy pouczył odwołującego o treści art. 57, art. 57a i art. 58 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz art. 4 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej oraz o możliwości złożenia wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz o rentę socjalną, a także o trybie wniesienia ww. wniosków oraz przesłał odwołującemu komplet formularzy do ww. wniosków (wniosek o świadczenie rehabilitacyjne i rentę k. 122-123 a.s., odpowiedź ZUS z 15.11.2016 r. k. 124-125 a.s.).

W dniu 30 grudnia 2016 roku A. F. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. wniosek o rentę socjalną (wniosek k. 1-3 a.r.).

Po rozpoznaniu wniosku odwołującego organ rentowy wydał w dniu 16 stycznia 2017 r. decyzję znak: (...) na podstawie której przyznał mu prawo do renty socjalnej od dnia 1 grudnia 2016 r. na stałe, ustalając jej wysokość na kwotę 741,35 zł brutto. Organ rentowy umotywował decyzję wskazując, że postępowanie w sprawie przyznania renty socjalnej wszczyną się na podstawie wniosku osoby ubiegającej lub jej przedstawiciela ustawowego, a renta socjalna nie może zostać przyznana za okres przed złożeniem wniosku (decyzja ZUS z 16.01.2017 r. k. 8 a.r. – tom III).

Jednocześnie w dniu 30 maja 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję znak: (...)w której wskazał, że po rozpatrzeniu wniosku odwołującego

z dnia 30 grudnia 2016 r. odmawia mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu organ ubezpieczeniowy wskazał, że na podstawie art. 57 i 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,

renta taka przysługuje w stosunku do ubezpieczonego, jeśli jest niezdolny do pracy i posiada wymagany prawem okres składkowy i nieskładkowy, a niezdolność powstała w okresach, o których mowa w ww. ustawie. Ponadto, organ rentowy wskazał, że na podstawie art. 57 ust. 2, art. 57 ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie dołączonych przez A. F. dokumentów do wniosku, uznał za udowodnione: okres nieskładkowy w wymiarze 2 lat i 28 dni, okres składkowy w wymiarze 20 lat, 2

miesiący i 6 dni oraz staż sumaryczny w wymiarze 22 lat, 3 miesięcy i 4 dni. Jednocześnie, z uzasadnienia wynika, że organ rentowy nie uwzględnił okresu urlopu bezpłatnego z okresu: 22.07.1996 r. – 03.08.1996 r.; okresów nieobecności usprawiedliwionej bez prawa do wynagrodzenia lub zasiłków 05.03.2015 r. – 03.04.2015 r.; 07.04.2015 r. – 10.04.2015 r.; 13.04.2015 r. – 30.04.2015 r.; 04 – 08.05.2015 r.; 11.05.2015 r. – 02.09.2015 r.; 27.10.2015 r. – 15.07.2016 r.; 18.07.2015 r. i 22.07.2016 r. – 31.10.2016 r.; a także okresów odbywania studiów wyższych z uwagi na brak wystarczającego udokumentowania (decyzja ZUS z 30.05.2017 r. k. 57 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy, obejmujący dowody z dokumentów załączonych do akt rentowych i akt sprawy, przy czym okoliczności przytoczone w stanie faktycznym były bezsporne. Treść dowodów nie nasuwała zastrzeżeń co do ich wiarygodności, same zaś dowody nie były kwestionowane przez strony postępowania. W tych okolicznościach, ze względu na istotę niniejszej sprawy, której spór skupił się całkowicie na interpretacji stosownych przepisów, Sąd uznał materiał dowodowy za zupełnie wystarczający do wydania rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. F. jest niezasadne.

Zauważyć należy, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentownego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ k.p.c., art. 477¹⁴ k.p.c.). Ponadto, sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji w granicach jej treści i przedmiotu. Tym samym, granice rozpoznania w niniejszej sprawie zostały wyznaczone przez treść decyzji ZUS z dnia 16 stycznia 2017 roku.

Niniejsza sprawa dotyczyła przyznania odwołującemu prawa do renty socjalnej.

Na wstępie wskazać należy, że roszczenie odwołującego o zasądzenie odszkodowania w kwocie 444.000 zł nie mogło zostać rozpoznane w niniejszym postępowaniu. Zgodnie

z art. 477⁸ § 1 i 2 k.p.c. do właściwości sądów okręgowych należą sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych, z wyjątkiem spraw, dla których zastrzeżona jest właściwość sądów rejonowych. Do właściwości sądów rejonowych należą sprawy:

- 1) o zasiłek chorobowy, wyrównawczy, opiekuńczy, macierzyński oraz pogrzebowy,
- 2) o świadczenie rehabilitacyjne,
- 3) o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy rolniczej, wypadku w drodze do pracy lub z pracy, wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, wypadku lub choroby zawodowej pozostającej w związku z czynną służbą wojskową albo służbą w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Służbie Więziennej, Państwowej Straży Pożarnej i Służbie Celnej,
- 4) o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Na podstawie stanowiska odwołującego Sąd ustalił, iż powyższe roszczenie nie ma na celu zmiany niekorzystnej dla niej decyzji organu rentownego. Z przedstawianych przez odwołującego pism procesowych i oświadczeń składanych w toku postępowania wynika, że domaga się zasądzenia od organu rentownego na swoją rzecz ww. kwoty ze względu na niedopełnienie przez organ rentowy obowiązków i zaniechanie udzielenia mu informacji o przysługujących mu prawach i obowiązkach w stosownym czasie. Odwołujący domaga się odszkodowania w określonej wysokości, co stanowi roszczenie majątkowe nieobjęte dyspozycją art. 477⁸ § 1 i 2 k.p.c. W tym stanie rzeczy należało uznać, iż niniejsza sprawa nie ma charakteru sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych. Mając na uwadze powyższe oraz fakt, iż odwołujący domaga się kwoty w wysokości 440.000,00 złotych należało stwierdzić, że właściwość sądu w niniejszej sprawie powinna zostać ustalona na podstawie art. 17 pkt 4 k.p.c. W konsekwencji w zakresie roszczenia odwołującego

o odszkodowanie, Sąd na podstawie art. 200 § 1 k.p.c. w zw. z art. 477⁸ § 1 i 2 k.p.c. stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi właściwemu, o czym orzekł w pkt 1 sentencji wyroku.

Odnosząc się do pozostałych roszczeń odwołującego podniesionych w odwołaniu Sąd zważył, że dotyczyły one zakwestionowania daty, od której przyznano mu rentę socjalną. Warunki przyznania osobie prawa do renty socjalnej zostały precyzyjnie określone w stosownych regulacjach z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 982). Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia,
- 2) w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia,
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1 przysługuje renta socjalna stała, jeżeli całkowita niezdolność do pracy ma charakter trwały lub renta socjalna okresowa, jeżeli niezdolność do pracy ma charakter okresowy.

Renta socjalna jest świadczeniem mającym szczególny charakter. Analiza pozytywnych przesłanek nabycia prawa do tego świadczenia, wśród których brak jest wymogu posiadania jakiegokolwiek stażu ubezpieczeniowego, wskazuje jednoznacznie, iż jest ono przyznawane osobom, które ze względu na stan zdrowia powodujący całkowitą niezdolność do pracy powstałą wskutek naruszenia sprawności organizmu powstałego przed wejściem na rynek pracy, nie miały możliwości "wypracowania" stażu ubezpieczeniowego, który dawałby im podstawę do skutecznego ubiegania się przynajmniej o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Renta socjalna stanowi więc świadczenie o charakterze zabezpieczającym, kompensującym brak możliwości uzyskania uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych, a jej celem jest zapewnienie osobie spełniającej ustawowe warunki do przyznania tego świadczenia środków finansowych niezbędnych do życia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 18 maja 2017 r. (...) SA/Wa (...)).

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że odwołujący spełnia określone powyżej warunki do uzyskania renty socjalnej. Odwołujący od urodzenia cierpi na porażenie mózgowie i spastyczne porażenie kończyn dolnych, co uzasadniało zaliczenie go przez Obwodową Komisję ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia do 2 grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia. Schorzenie to niewątpliwie powstało przed ukończeniem przez odwołującego 18-roku życia, co potwierdzają liczne orzeczenia ww. Komisji załączone do akt rentowych, wydawane na przełomie lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ubiegłego wieku. W oparciu o te okoliczności organ rentowy na mocy skarżonej decyzji przyznał odwołującemu prawo do renty socjalnej od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek, to jest od dnia 1 grudnia 2016 r.

Kwestionując powyższą decyzję ZUS odwołujący wnosil o przyznanie mu renty socjalnej od dnia narodzin, ewentualnie od dnia przyznania uprawnień grupy II (...)

tj. od dnia 8 stycznia 1992 roku. O ile na tle ustalonych przez Sąd, bezspornych okoliczności stanu faktycznego istnieją podstawy do stwierdzenia, że odwołujący już wówczas był niezdolny do pracy w stopniu uzasadniającym przyznanie mu prawa do renty socjalnej, o tyle należy jednak zauważyć, że samo spełnienie przesłanek warunkujących prawo do świadczenia in abstracto, nie stanowi jeszcze samej w sobie podstawy do wypłaty świadczeń. W sprawach nieuregulowanych w ustawie o rencie socjalnej, na podstawie art. 15 tej ustawy stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1383). Jednym z tych przepisów jest art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej, zgodnie z którego treścią świadczenie wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do świadczenia, nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Przepis ten, jak wskazuje się w ugruntowanym już orzecznictwie, wyraża generalną zasadę prawa emerytalno-rentowego, w myśl której świadczenia wypłaca się na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury lub renty (tj. spełnienia ustawowych warunków ich przyznania), lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o wypłatę świadczenia. Istnienia prawa do świadczeń, związanego ze spełnieniem ustawowych warunków nabycia tego prawa nie można utożsamiać z przyznaniem (i wypłatą) świadczenia. Innymi

słowy wypłata wymienionych świadczeń może nastąpić od dnia powstania prawa tylko wtedy, gdy powstaniu prawa towarzyszy wniosek o jego wypłatę złożony nie później niż w dacie powstania prawa. Powyższa zasada wyklucza możliwość wstecznego wypłacania świadczeń, to jest za okres po nabyciu prawa, ale przed złożeniem wniosku o świadczenie (jego wypłatę), co uzasadnia się zapobieganiem powstawaniu zjawiska kapitalizacji świadczeń (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 2015 r. III UK 10/15; z dnia 21 kwietnia 2015 r., I UK 329/14; z dnia 13 stycznia 2015 r., I UK 174/14; także: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 27 lutego 2013 r., III AUa 902/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 września 2017 r., III AUa 1013/16).

W konsekwencji wskazuje się również, że nie wypłaca się przy tym świadczeń z wyrównaniem za czas od nabycia do nich prawa bez względu na to, czy brak takiego wniosku był konsekwencją braku staranności w prowadzeniu własnych spraw czy innymi okolicznościami, jak chociażby brak wiedzy. W związku więc z faktem, że ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie i wypłatę świadczenia z tytułu renty socjalnej w dniu 30 grudnia 2016 r., momentem początkowym wypłaty świadczeń jest, przy zastosowaniu reguły określonej w art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej, 1 grudnia 2016 r., a więc data wskazana w skarżonej decyzji.

Skoro na tle cytowanego wyżej przepisu ustawy emerytalnej prawo do świadczenia może być realizowane dopiero po zgłoszeniu do właściwego organu rentowego wniosku o przyznanie prawa, to inicjatywa w tym zakresie należy zawsze do ubezpieczonego. Tymczasem wskazać należy, że orzeczenia Komisji Lekarskiej wydawane na przełomie lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ubiegłego wieku, w których potwierdzano istnienie u odwołującego stopnia naruszeń organizmu uzasadniającego zaliczenie go do 2 grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia były wydawane na potrzeby rodziców odwołującego; ojca celem uzyskania prawa do renty rodzinnej na opiekę nad synem, oraz matki celem w związku z podjęciem przez nią pracy chałupniczej, jak również w celu uzyskania pomocy z (...) oraz ewentualnie zmiany wskazań do zatrudnienia ze względu na brak możliwości zatrudnienia przez Poradnię (...) przy ul. (...). Warto również zaznaczyć, że poprzednio obowiązujące przepisy ustawy z dnia 1 grudnia 1994 r. o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych (t.j. Dz. U. z 1998 r. nr 102 poz. 651) przewidywały, że zasiłek pielęgnacyjny – świadczenie, które przysługiwało osobom na podobnych warunkach, co renta socjalna – był wypłacany na wniosek zainteresowanego. W ocenie Sądu, niezasadne jest twierdzenie odwołującego, jakoby organ rentowy miał obowiązek informowania obywatela naszego kraju o przysługujących mu świadczeniach. O ile należy zgodzić się z odwołującym, że organ administracji publicznej ma obowiązek należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach prawnych i faktycznych, o tyle obowiązki organu nie mogą być utożsamiane z obowiązkiem świadczenia pomocy prawnej, udzielania porad prawnych, jak również instruowania stron o wyborze optymalnego sposobu postępowania (por. wyrok NSA z dnia 27 sierpnia 1997 r., (...) SA 66/96). Niemożliwe jest bowiem, aby organ administracji publicznej w odniesieniu do indywidualnie każdego obywatela określał przysługujące mu w konkretnym momencie potencjalne świadczenia. Na marginesie powyższego Sąd zważył, iż organ rentowy określony wyżej obowiązek spełnił w sposób należyty, gdyż piśmie z dnia 15 listopada 2016 r. udzielił odwołującemu wyczerpujących informacji co do trybu i sposobu złożenia wniosku o rentę socjalną oraz o rentę z tytułu niezdolności do pracy, jak również załączył do ww. pisma stosowne formularzy, z których odwołujący zresztą skorzystał składając wniosek o przyznanie mu prawa do świadczenia.

W świetle takich ustaleń Sąd wywiódł, że zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest zasadna. Organ rentowy rozpoznając wniosek odwołującego przyznał mu prawo do wnioskowanego świadczenia w sposób zgodny z przepisami i stanem faktycznym, zaś Sąd nie dopatrywał się w tym zakresie żadnych uchybień. Z tych też względów, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd oddalił odwołanie A. F. orzekł jak w pkt 2 sentencji wyroku.

Mając na względzie, że odwołujący był reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu Sąd w punktach 3 i 4 wyroku Sąd orzekł o jego wynagrodzeniu, ustalając kwotę wynagrodzenia na podstawie § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 155).

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi odwołującego.

K.S.